

Van Aartsen

in de toekomst dus overeenkomstig dit beleid en de staande praktijk blijven opstellen en gedragen. Dat geldt ook – dat is een rechtstreeks antwoord op de vraag van de heer Van Middelkoop – voor een maatregel die het Hof zou kunnen nemen op basis van paragraaf 48e van de Nederlandse pleitnota. Ik wijs de Kamer er overigens op dat de Nederlandse pleitnota op dat punt nogal afweek van datgene wat diverse andere medeprocesspartners daarover hebben gezegd.

Mevrouw de voorzitter! Gegeven deze wat fundamentele benadering van de Nederlandse regering die staande praktijk is geweest, is mijn conclusie dat de motie-Van Bommel als overbodig moet worden beschouwd.

De heer **Van Bommel** (SP): Voorzitter! Ik ben blij – ik had eigenlijk ook niets anders verwacht, gegeven de praktijk van de laatste jaren – dat de Nederlandse regering zich veel gelegen laat liggen aan en uitermate veel respect heeft voor uitspraken op dit punt van internationale instellingen. De aanleiding voor onze bijdrage is evenwel gelegen in het feit dat hier sprake is van een bijzondere omstandigheid. Dat is de omstandigheid dat met name de Nederlandse regering twijfelt aan de jurisdictie van het Internationaal Gerechtshof. En dat maakt dat deze procesgang een bijzondere is. Dat zal toch wel erkend worden door de Nederlandse regering?

Minister **Van Aartsen**: In wezen loopt de heer Van Bommel nu weer vooruit op datgene wat er zou kunnen gebeuren en wat uiteindelijk de voorlopige voorziening van de zijde van het Hof zal zijn. Het Hof zal echter eerst de vraag moeten beantwoorden of het zich wel bevoegd verklaart. Dat is overigens een vraag die ieder rechtcollege zich in de juridische praktijk moet stellen. Men moet zich de vraag stellen: zijn wij ontvankelijk, ja of neen? Het is volstrekt in het recht van de procespartijen om te pleiten dat de betrokken rechterlijke instantie niet bevoegd is. De Nederlandse regering – dat vind ik juist een uitdrukking van het belang dat wij aan het Hof achten – heeft gezegd: als u die horde hebt genomen en u zou als Hof zeggen dat u rechtsmacht hebt, denk dan – zie paragraaf 48e – aan een aantal mogelijkheden,

wanneer u tot een voorlopige voorziening komt. Dit week sterk af van de methodiek die door een aantal medeprocesspartners is gevolgd. Dat geeft aan, hoezeer Nederland hecht aan dit college. Maar werkelijk waar: het zou een foute weg zijn om nu al een uitspraak als deze te doen. Het heeft geen zin: er is geen zinnig woord te zeggen over de uitspraak. Bovendien vraagt de motie van de Nederlandse regering iets wat in wezen de basis is van onze denklijn over het internationale recht. Dus nogmaals, de motie is een overbodige. Overigens ben ik het met de heer Van Middelkoop eens dat het goed zou zijn als ten principale over dit thema eens een uitspraak komt. Nogmaals, indien het Gerechtshof zegt: wij hebben wel rechtsmacht, dan is het duidelijk dat er ooit een uitspraak zal komen. Maar als ik de juridische procedures in het internationale recht beschouw, kan dat nog wel eens wat jaren duren.

De heer **Hoekema** (D66): Als de regering heeft betoogd – dat heeft zij in de nota – dat het Gerechtshof op dit punt, gezien de klacht van de Federale Republiek Joegoslavië, geen rechtsmacht zou moeten hebben, zou het dan niet de voorkeur verdienen dat bijvoorbeeld de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties een uitspraak van het Hof op dit punt vraagt? Immers, die zou dan wel gerechtigd zijn die vraag aan het Hof voor te leggen, waardoor de door collega Van Middelkoop en mij gewenste verduidelijking van de rechtsbasis van deze acties op een meer legitieme wijze tot stand kan worden gebracht.

Minister **Van Aartsen**: Zullen wij de zaken nu maar één voor één doen, en eerst op de uitspraak van het Gerechtshof wachten?

De **voorzitter**: Ik zie de minister van Defensie zwaaien. Hij zou toch moeten weten dat zwaaien altijd verkeerd begrepen kan worden!

De beraadslaging wordt gesloten.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Aan de orde is de **stemming over een motie**, ingediend tijdens het debat over **het rapport van de enquêtecommissie vliegramp Bijlmermeer (26241, nr. 9) (debat met de commissie)**, te weten:
- de motie-Van Gijzel c.s. houdende de uitspraak dat de Kamer voldoende is voorbereid voor het debat met de regering (26241, nr. 16).

(Zie vergadering van heden.)

De **voorzitter**: Ik constateer, dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

Met het aannemen van deze motie is naar mijn mening ook vastgesteld dat, conform de planning, de volgende week het debat met de regering zal plaatsvinden over het enquêterapport.

Aan de orde is de **stemming over een motie**, ingediend tijdens het debat n.a.v. een algemeen overleg over **Kosovo**, te weten:
- de motie-Van Bommel over het gebruik van geweld tegen Joegoslavië (22181, nr. 277).

(Zie vergadering van heden.)

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fractie van de SP voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

De vergadering wordt van 14.20 uur tot 15.00 uur geschorst.

Aan de orde is de behandeling van:
- **het verslag van een algemeen overleg over privatisering van de Rijksacademie voor de Beeldende Kunst (26475)**.

De beraadslaging wordt geopend.

Mevrouw **Belinfante** (PvdA): Mevrouw de voorzitter! Op 29 april werd in een algemeen overleg de verzelfstandiging van de Rijksacademie voor de beeldende kunst met de staatssecretaris besproken. Laat over één ding geen misverstand bestaan: de fractie van de PvdA is voor deze